

Jam remeare parant fessæ per bella catervæ,
 Difficilemque nimis nequeunt plus ferre laborem.
 Signifer Alphæus prompto per bella vigore
 Discurrit, reficitque suas hortando cohortes.
 Adveniens super hunc magno cum turbine saxum
 Vexillum lanians, hastam, lævumque lacertum
 Comminuit; de mortis eum rapiere periculis
 Quamceleres focii: cura subiere medentum,
 Nempe Boni proles Petrus Gerardus, & Ugo
 Ipsum Pæoniis curarunt protinus herbis.
 Casibus hic variis discrimina Martis aguntur.
 Occumbunt plures, redeunt sine vulnere nulli.
 Qualis ab Idæis populus remeabat Achivus
 Moenibus, & quales fuerant per prælia Troës,
 Dum bonus incolumes Hector Priamisque
 manebant.

Protinus à pugna redeunt, sed barbara turba
 Funeribus variis plures habuisse querelas
 Creditur, & multo plures habuisse dolores.

Cura patres Latinos non parva, dolorque
 premebant,

Quòd bene pugnatum sibi nullos attulit usus;
 Nam perfecta suis nec erat victoria dextris.

Hostis bella magis quam curam pacis agebat;

Et Comes Ampuriæ, nec non Catalanicus heros

Ad patrios remeare lares properando petebant.

Causa recedendi quænam, vel qualiter esset,

Nuntia charta fuit Baleam transmissa Diana.

Illa Moabitam molitum prælia regem,

Et vastata satis narraverat optima terræ,

Omnibus inque locis Mauros referebat & ignem:

Rura, domos, fegetes, fructus pariter populosos

Post multum damni quod gens vesana peregit,

Et Tramariam captam dixere lituræ.

Fidus erat Comiti qui chartam duxerat istam;

Et tamè hæc fuerant aliter quam fama tulisset:

Nempe Pyrenæam pervenerat hostis ad urbem,

Et sita Judæo fixit tentoria colle.

Urgelli Comitem, Comitem quoque Sardiniaque;

Dicunt, & reliquos regionis ab usque Girunda

Electos equites, quibus adsunt prælia, ductos

Agmine collecto crudeles Ismaëlitas

Mirando pepulisse modo. Domino faciente,

Innumeras acies pauci pugnando fugarunt,

Inque fugam versi multi cecidere, venirent

Ad supradicti donec deserta Salodi.

Captos constat equos plures, prædamque potentem

Erquisisse ferunt equites, pediteque Pyrenes,

Nec Tramariam captam, ceu dixerat ille.

Damna quidem fuerant, sed commoda plura

fuerunt.

Hanc Comitis causam, qua posceret ille recessus

Diximus: ad reliquos nos ordo convocat actus.

At Comitem patres miti monere relatu,

Ut desistat ab his: communia pacta per ipsum

Intemerata rogant & juramenta manere.

Ille licet causam, quam Patres dicere veram

Noverat, à lucro sese non subtrahit, & mox

Pacta reformantur, terræ jactura Pyrenæ

Ut reparata foret, dictis statuere supremis.

Condere tecta patres gravidis hyemalibus apta

Temporibus, retroque jubent castella trahenda.

Incrementa parant belli, nova postulat hostis

Fœdera, fœderibus non audent credere multum,

Qui sibi tam sævos vi subdere nititur hostes.

Incustoditis etiam custodia non est

Committenda viris; juvenum laudabilis ætas,

Sed non omnis adest laudandus ob omnia sensus

Florentum juvenum, quos vinum, ferula, somnus

Fallere sæpe solent, nec possunt affore quæque

Tuta juventuti, nimium quæ diligit ista.

Ergo soporifero satiati corpora vino

Pisani juvenes testudine nocte quiescunt,

A Hi quibus hostis erat somnus depulsus ab ipsis

Noctibus innumeris Baleares edocet ergo

Ut Pisana petant nocturno tempore castra,

Et properate precor, sunt in testudine, dixit,

Quos retinere queo, teneo vinoque, quiete.

Talia dicentem Balearis turba sequuta

Nocte silente fuit, cujus custodia prima

Transferat, veniunt milleni castra petentes

Armati, piceasque ferunt cum sulfure flammæ

Permixtas. Aliquis piceum præfensit odorem,

Admonet ut vigilet, sed jam vigilare nequibant,

Quos somnus facilis titubanti texerat ala.

Auscultant quid agant hi de testudine, sternunt,

Immittuntque focum, nihil est nisi somnus in illis,

Per tabulas flammis diffusis tecta cremantur.

Perfentit strepitus somno decepta juvenus,

Accrepitante citò solvuntur somnia flamma.

Protinus arma viri capiunt, clamare potenter

Incipiunt, unà clamorem fecit & hostis,

Vocibus & summis totum circumtonat agmen.

Undique concepti moverunt castra tumultus.

In Balæuros populus circumfluvius ibat.

Postquam cuncta rogos consumpsit, robora

flammæ

Perdiderat, Mauri vocitant sua numina, Sanctos,

Reginamque poli blasphemant crebrò Mariam.

Ut tenebris lapsus produxit ab æquore Phœbus

Luciferos radios, populi fervente querela,

Colloqui patres promptissima signa dederunt.

Omnibus ad cœtum venit de partibus agmen.

C Incipit Azo queri, sed concio tota querentem

Attendit brevibus narrantem singula dictis,

Ignavos quosdam, seu despectos vocitantem,

Et defraudantes sacramentum pietatis.

Hæc reliqui Patres, unà populus, Comitisque,

Vocibus hæc crebris, non bisve semel petebant.

Continuò castella trahunt retro bina, simulque

Altera bina parant velociter edificare.

Et mox ligna rates scripserunt cuncta daturas.

Nec mora, ligna, boves, & mulus, equusque tulerunt.

Mulus, equus, vel homo de Regnis attulit hostis

Innumeros vimen, vites, malosque, nuceque

Et glaucæ salices, si quæ poteratis in ullo

Rure recognoscere, vos horum vincla fuistis.

D Quatuor aëreas castella videre per auras

Surgere Pisana dudum poteramus ab arce,

Massilia quondam Romæ violenta potestas,

Cui mare, cui tellus, & plurima regna petebant,

Ut superaret eam. Sanè non celsius ullum

Ædificavit opus Receptor Balearis: ab ipsis

Nocte dieque suos nescit convertere visus

Turribus, & similes operi fecere Latini

Artifices totidem subita velociter arte,

Ac duplex aries quos crebro straverat ictu

Ædificare parant celeri molimine muros,

Inde Dianensem signatam mittit ad urbem

Rex Balæ chartam, pontum brevis incipit armis

Scindere, terra brevi spatium, litusque petita,

Subsidium, focii simul alta Diana fuerunt.

E Cœperat & populus tales audire lituras.

Nazaredolus Balearis Receptor & auctor

Regni mille suo felicia dona Buthali,

Atque Dianensi populo non parva salutis

Gaudia, velle meo vos quondam promeruisse,

Ut quorum tuto solatia vestra rogarem,

Sed tamen illa modò vobis solatia posco,

Quæ nullo regi cognosco jure neganda.

Adversantur enim cunctis communiter hostes,

Qui Machamaticè celebrandū numen adorant.

Hi leges, moreque vetant retinere paternos;

Observare movent stat cōtra dogmata quicquid,

Et vitanda docent nostri præcepta Rasullæ,

Captivosque petunt, quos latus pontus ab usque

Ocea-